

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/466/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216937
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312216937.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Renáty Pátrovičovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná advokát a konateľ Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 3. marca 2014 č. k. 14C/72/2013-46, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .
Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „OSP“) rozsudkom zo dňa 03.03.2014 č. k. 14C/72/2013-46 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol žalobu a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa žalobou doručenu dňa 28. 09. 2012 Okresnému súdu Levice domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol o základe veci tak, že žalovaný je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice, pretože tento nerozhodol o jej návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku povinným S. R.. Zároveň žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie majetkovej škody v sume 175,- eur a titulom nemajetkovej ujmy v sume 663,84 eura. Žalobu odôvodnil tým, že ako oprávnený subjekt navrhol písomným podaním súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu z dôvodu nerešpektovania zmluvných dojednaní a zákonných ustanovení zo strany dlžníka. Exekúciu žalobca navrhol vykonať pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere číslo 4091885 povinným S. R.. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie. Žalobca následne podal podľa ustanovenia § 44 ods. 8 Exekučného poriadku návrh na zmenu exekútora. Legitímne očakával, že súd mu poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite a teda že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. V exekučnom konaní je založená zákonná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Nesprávny úradný postup videl žalobca v tom, že exekučný súd k vydaniu rozhodnutia o zmene súdneho exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. V žalobe ďalej uviedol, že majetková škoda predstavuje účelne vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. V tomto období vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom

pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolu stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur, spolu sumu 175,- eur. Zároveň si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch dôvodiac, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú neprávny úradným postupom. Pri výpočte vychádzal z pomernej časti sumy 55,32 eura za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu a to na základe aplikácie doktríny ústavného súdu, teda 663,88 eura za rok : 12 mesiacov, t.j. 55,32 eura, za mesiac, spolu 663,84 eura. Exekučný súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 389 dní. Poukázal pritom na nálezy Ústavného súdu SR, v ktorých bolo žalobcovi priznané finančné zadosťučinenie za zbytočné prieťahy súdov. V žalobe uviedol, že písomnou žiadosťou požiadal o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, odporca však do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval.

Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril, žiadal žalobu zamietnuť. Poukázal na to, že žaloba je zmätočná, žalobca nepredložil žiadne dôkazy, nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody, žaloba je podaná predčasne, poukázal na to, že nič nebránilo žalobcovi, využiť účinný prostriedok nápravy a to podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu, ústavná sťažnosť taktiež podaná nebola, namietal aj premlčanie návrhu.

Súd prvého stupňa uviedol, že z exekučného spisu Okresného súdu Levice sp.zn. 12Er 408/2005 vyplýva, že súdny exekútor dňa 01. 08. 2005 predložil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému S. R., o vymoženie sumy 25.200,- Sk (836,49 eura), exekučným titulom bola notárska zápisnica zo dňa 30. 04. 2005. Exekučný súd dňa 19. 08. 2005 vydal vo veci poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Dňa 23. 11. 2010 doručil oprávnený exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora a žiadal, aby súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Dňa 10. 05. 2011 vyzval súd súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu na zmenu exekútora, na ktorú výzvu reagoval súdny exekútor dňa 06. 06. 2011. Uznesením zo dňa 12. 12. 2011 č.k. 12Er 408/2005-18 exekučný súd návrh oprávneného na zmenu exekútora zamietol, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekučné konanie zastavil. V odôvodnení uznesenia uviedol, že notársku zápisnicu zo dňa 30. 04. 2005 nepovažoval za vykonateľný exekučný titul, nakoľko povinný bol zastúpený na základe písomného splnomocnenia uvedeného už v zmluve o úvere, ktorý zástupca za povinného uznal záväzky vyplývajúce z uvedenej zmluvy a vyhlásil súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Tento súhlas povinnej osoby nepovažoval za súhlas podľa predpisov hmotného práva, nakoľko to vylučuje jeho účel a cieľ. Oprávnený prevzal uznesenie súdu dňa 16. 12. 2011.

Konštatoval, že v predmetnej veci sa žalobca domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice. Právnym predpisom, upravujúcim zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, je zákon číslo 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú: a/ protiprávny úkon, resp. škodová udalosť, b/ vznik škody, c/ príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody, d/ zavinenie (len v prípade subjektívnej zodpovednosti, pri objektívnej zodpovednosti nie je podstatné, či zodpovedný subjekt vznik škody zaviniel alebo nie).

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie z pohľadu dodržiavania lehôt či už zákonných, resp. primeraných lehôt na rozhodnutie v danej veci, nie je kompetentný preskúmať všeobecný súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy).

Žalobca v danej veci namietal, že exekučný súd sa dopustil nesprávneho postupu tým, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodol exekučný súd v zákonom stanovenej dobe. Podľa ustanovení Exekučného poriadku, účinného v čase začatia exekučného konania, t.j. ku dňu 01. 08. 2005, ktoré je potrebné aplikovať na uvedenú vec, nebola v ustanovení § 44 ods. 7 určená lehota na rozhodnutie o

návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Lehota na rozhodnutie bola zavedená až novelou zákona číslo 341/2005 Z.z., účinnou dňa 01. 09. 2005, avšak podľa ustanovenia § 238 sa konania začaté pred 1. septembrom 2005 dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. V ods. 2 tohto ustanovenia nebolo konštatované, že novela Exekučného poriadku sa použije aj na ustanovenie § 44 ods. 5 Exekučného poriadku, t.j. lehota na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora určená nebola, keďže súd musel postupovať podľa § 44 ods. 5 Exekučného poriadku platného pred novelou (podľa § 238 zákona číslo 341/2005 Z.z. - novela Exekučného poriadku, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005). Je nesporné, že exekučný súd o tomto návrhu rozhodol až dňa 31. 01. 2012. Napriek tomu, že exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora po viac ako roku od jej podania, nie je možné skonštatovať, že rozhodnutie súdu o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, spĺňa podmienky nesprávneho úradného postupu exekučného súdu a nárok žalobcu na náhradu škody z tohto titulu, keďže zákonná lehota na rozhodnutie o návrhu neexistovala. Navyac oprávnený ani nemôže utpieť majetkovú škodu počas výkonu exekúcie, a to ani v čase, kedy oprávnený podal návrh na zmenu exekútora, nakoľko pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať všetky úkony exekučného konania, a to až do doby rozhodnutia exekučného súdu o zmene exekútora.

V danej veci žalovaný namieta zmätočnosť žaloby žalobcu s poukazom na ustanovenie § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (zákon číslo 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len "OSP"), ktorú námietku súd prvého stupňa vyhodnotil ako účelovú, keď dospel k záveru, že žaloba spĺňa náležitosti v zmysle § 43 OSP a zákona číslo 514/2003 Z.z.. Žalobca v podanej žalobe uviedol čoho sa domáha, voči komu smeruje a z akého dôvodu, pričom nepredloženie dôkazov nie je dôvodom na zastavenie konania, ale má vplyv na výsledok sporu a môže viesť k zamietnutiu návrhu.

Ďalej žalovaný namietal predčasnosť podanej žaloby, keď žalobca síce podal návrh na predbežné prerokovanie návrhu podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., avšak neodstránil vady tohto návrhu, na odstránenie ktorých ho vyzval. Preto skúmal, či žalobca podal žalovanému návrh v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zákona a z písomného vyjadrenia žalovaného zistil, že tento bol podaný dňa 30. 05. 2012. Žalobca podal súdu žalobu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy súdu dňa 28. 09. 2012. V čase podania žaloby súdu šesťmesačná zákonná lehota ešte neuplynula, avšak v čase rozhodovania súdu, táto lehota už uplynula a žalovaný návrhu žalobcu v rámci predbežného prerokovania nevyhovel. Súd preto žalobu za predčasne podanú nepovažoval a vo veci rozhodol.

Žalovaný v písomnom vyjadrení vzniesol námietku premičania. Žiadosť o zmenu súdneho exekútora bola exekučnému súdu doručená dňa 23. 11. 2010, súd o nej rozhodol 12. 12. 2011 zamietnutím tejto žiadosti a zastavením exekúcie. Trojročná premičacia lehota v čase podania nároku na predbežné prerokovanie, ani žaloby, neuplynula. Na základe uvedených skutočností súd neakceptoval žalovanou vznesenú námietku premičania.

Rozhodnutie právne posúdil podľa § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 41 ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2, 5, § 238 ods. 1, 2, § 240 ods. 1 Exekučného poriadku.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže si žiadne neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Namietal, že súd prvého stupňa v merite veci aplikoval novú právnu úpravu obsiahnutú v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, teda po založení zodpovednostného právneho vzťahu. Zdôraznil, že súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Mal za to, že súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Zároveň namietal, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie

právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

Ďalej dôvodil tým, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyše jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Poukázal na to, že Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom, v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Tým svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 OSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c) a f) OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 OSP) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 OSP.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Žalobca sa podaným návrhom domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody v sume 175,- eur ako majetkovej škody a z titulu nemajetkovej ujmy v sume 663,84 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, v dôsledku nevydania rozhodnutia o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok v exekučnom konaní vedenom Okresným súdom Levice pod sp. zn. 12Er/408/2005. Majetková škoda predstavuje účelne vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolu stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur, spolu sumu 175,- eur. Nemajetkovú ujmu požadoval ako primeranú náhradu za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky, pričom pri výpočte vychádzal z alikvotného pomeru 55,32 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu a to na základe aplikácie doktríny ústavného súdu.

Exekučné konanie bolo vedené pod sp. zn. 12Er/408/2005 na základe návrhu oprávneného podaného dňa 27.07.2005. Dňa 23.11.2010 doručil oprávnený súdu návrh na zmenu exekútora a žiadal, aby súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Listom zo dňa 10.05.2011 požiadal exekučný súd súdneho exekútora o vyčíslenie trov exekúcie a vyjadrenie. Súd uznesením č.k. 12Er/408/2005-18 zo dňa 12.12.2011 zamietol návrh oprávneného na zmenu exekútora, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

Odvolací súd poukazuje na to, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní vôbec nekorešpondujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založený napadnutý rozsudok súdu

prvého stupňa. Žalobca podal množstvo návrhov s rovnakým predmetom konania, pričom vo všetkých konaniach podáva odvolania s totožným obsahom bez ohľadu na konkrétne okolnosti danej veci.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

Odvolací súd sa pri posudzovaní danej veci preto zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska toho, či nedošlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31. 12. 2012, teda v čase, kedy malo dôjsť k spôsobeniu škody (ďalej len citovaný zákon), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 v znení do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ods. 2, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení do 31.12.2012, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa ods. 2, každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení do 31.12.2012, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa ods. 2, najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

Podľa ods. 3, lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 6 EP v znení účinnom od 1.3.2004 do 31.8.2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 238 ods. 1 EP, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Z hľadiska dikcie ust. § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z.z. nemožno stotožňovať porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote a zbytočné prietahy v konaní, pričom ide o osobitné dôvody nesprávneho úradného postupu. Ak zákonodarca explicitne ustanovil, že za nesprávny úradný postup sa považuje porušenie orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, akýkoľvek extenzívny výklad by bol v rozpore s účelom zákona. Pokiaľ nebola dodržaná zákonná 30-dňová lehota na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora (ak bola zákonom v danom období stanovená), takýto stav predstavuje nesprávny úradný postup súdu.

Nesprávny úradný postup však bez splnenia ostatných predpokladov - vzniku škody a danosti príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, nezakladá vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci.

Súd prvého stupňa nesprávne citoval ustanovenie § 44 ods. 5 EP, teda § 44 EP upravujúce zmenu súdneho exekútora v znení účinnom do 29.02.2004. Keďže exekučné konanie začalo dňa 27.07.2005 (podaním návrhu na vykonanie exekúcie), s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 1 je potrebné na celé konanie aplikovať Exekučný poriadok v znení účinnom v čase začatia exekučného konania. Nesprávne citovanie znenia § 44 EP však v konečnom dôsledku nemá vplyv na správnosť napadnutého rozsudku, ktorý je vo výroku vecne správny.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je osobitným zákonom upravujúcim zákonné predpoklady zodpovednosti štátu za škodu. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom je zodpovednosť objektívna bez zreteľa na zavinenie, ktorej sa nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti je jednak v danej veci vytýkaný nesprávny úradný postup okresného súdu, ďalej existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Prvým a zároveň jedným z rozhodujúcich predpokladov zodpovednosti za škodu je práve nesprávny úradný postup pri výkone verejnej moci, kedy štát zodpovedá za podmienok ustanovených zák. č. 514/2003 Z. z. za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Keďže predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasné - kumulatívne spojenie všetkých troch základných predpokladov, je zjavné, že bez zistenia prvého predpokladu - nesprávneho úradného postupu nie je už potom dôvodné skúmať existenciu vzniku škody, či nemajetkovej ujmy, resp. príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak ich preukáže, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže.

Nesprávnym úradným postupom môže byť akákoľvek činnosť spojená s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami.

V danom prípade podľa ustanovenia § 44 v znení účinnom v čase začatia exekúcie v danej veci, zmena súdneho exekútora bola upravená v § 44 ods. 6 EP a v tom čase nebola určená lehota na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora.

Vychádzajúc z okolností daného prípadu odvolací súd dospel rovnako ako súd prvého stupňa k záveru, že návrh žalobcu je nedôvodný.

K aplikácii novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, teda v správnom znení, preto je táto námietka žalobcu nedôvodná. K odvolaciemu argumentu žalobcu o vyvrátení nároku žalobcu konštrukciou súdu o nedôveryhodnosti údajov žalobcu, uvedeného v návrhu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie nároku neodôvodnil nedôveryhodnosťou údajov žalobcu, pričom na rozhodnutie mal k dispozícii exekučný spis. K trvaniu stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že tým, že exekučný súd vykonával úkony smerujúce k

rozhodnutiu o návrhu na zmenu súdneho exekútora, nemohlo dôjsť rozhodnutím súdu o návrhu žalobcu na zmenu súdneho exekútora v akceptovateľnej lehote ani k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súd v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase. V konaní nebolo zistené, že by v exekučnej veci, od ktorej si žalobca svoj nárok uplatňuje, nebolo rozhodnuté v primeranom čase.

Vzhľadom k tomu, že v danej veci v čase začatia exekučného konania Exekučný poriadok nestanovil lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora, nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2002 Z.z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť žalovaného na náhradu škody a nemajetkovú ujmu, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny vo výroku podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalovanému v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.